

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
Бердянський державний педагогічний університет

«Затверджено»  
Вченою радою БДПУ  
від 26 березня 2018 р., протокол № 9  
Ректор \_\_\_\_\_  
професор Богданов І. Т.



## ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА «ФІЛОЛОГІЯ»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ \_\_\_\_\_ третій (освітньо-науковий) рівень  
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ \_\_\_\_\_ доктор філософії  
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ \_\_\_\_\_ 03 Гуманітарні науки  
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ \_\_\_\_\_ 035 Філологія  
(код та найменування спеціальності)

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ \_\_\_\_\_ 10.01.01 – українська література,  
(код та найменування спеціалізації)

\_\_\_\_\_ 10.01.05 – порівняльне літературознавство

Введено в дію з 01.09.2018 р.  
Навчальний відділ  
Начальник НВ \_\_\_\_\_ Шубіна О. В.

Бердянськ  
2018

## I Преамбула

Освітньо-наукова програма «Філологія» здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, ступеня вищої освіти – доктор філософії.

Галузь знань – 03 Гуманітарні науки, спеціальність – 035 Філологія, спеціалізація – 10.01.01 – українська література, 10.01.05 – порівняльне літературознавство.

### **Затверджено:**

Вченою Радою Бердянського державного педагогічного університету від 26 березня 2018 р., протокол № 9.

### **Надано чинності:**

Наказом ректора БДПУ від 02.07.2018, №65

Розробники освітньо-наукової програми:

- *Новик Ольга Петрівна*, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української літератури та компаративістики факультету філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету – **гарант програми**
- *Харлан Ольга Дмитрівна*, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української літератури та компаративістики факультету філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету
- *Анісімова Ніна Павлівна*, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української літератури та компаративістики факультету філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету

## II Загальна характеристика

<b>Рівень вищої освіти / Level of higher education</b>	Третій (освітньо-науковий) рівень / The third level (educational and scientific)
<b>Ступінь вищої освіти / Degree</b>	Доктор філософії / Doctor of Philosophy
<b>Галузь знань / Field of study</b>	03 Гуманітарні науки / 03 Humanities
<b>Спеціальність / Program subject area</b>	035 Філологія / 035 Philology
<b>Спеціалізація / Specialization</b>	1) 10.01.01 – українська література / 10.01.01 – Ukrainian literature або / or 2) 10.01.05 – порівняльне літературознавство / 10.01.05 – comparative literary studies
<b>Обмеження щодо форм навчання / Restriction on forms of study</b>	Без обмежень / No restrictions
<b>Освітня кваліфікація / Educational qualification</b>	1) Доктор філософії з філології. Філологія (українська література) / Doctor of Philosophy in Philology. Philology (Ukrainian literature) або / or 2) Доктор філософії з філології. Філологія (порівняльне літературознавство) / Doctor of Philosophy in Philology. Philology (comparative literary studies)
<b>Професійна(і) кваліфікація(ї) (для спеціальностей, в межах яких передбачено створення освітніх програм з підготовки фахівців для регульованих професій) Professional qualification(s) (for specialities, within which the educational programs drawing up for specialists of regulated professions is provided)</b>	-

<b>Кваліфікація в дипломі / Qualification in diploma</b>	<p>Науковий ступінь: доктор філософії з філології Бердянський державний педагогічний університет Scientific degree: Doctor of Philosophy in Philology Berdyansk State Pedagogical University Галузь знань: гуманітарні науки Field of study: Humanities Спеціальність: філологія (українська література) або філологія (порівняльне літературознавство) Program subject area: Philology (Ukrainian literature) or Philology (comparative literary studies)</p>
<b>Опис предметної області</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- об'єкт(и) вивчення та/або діяльності (феномени, явища або проблеми, які вивчаються): художня література і публіцистика, історія літератур, життєпис письменників, поетика, дискурс і парадигма сучасного літературознавства;</li> <li>- цілі навчання (очікуване застосування набутих компетентностей): оволодіння літературознавчими методами й методологіями зі спеціалізації, сформовані вміння застосувати їх на практиці, захист дисертації з літературознавства, яка має новизну і практичне значення;</li> <li>- теоретичний зміст предметної області (поняття, концепції, принципи та їх використання для пояснення фактів та прогнозування результатів): теорія й історія української літератури / компаративістики;</li> <li>- методи, методики та технології (якими має оволодіти здобувач вищої освіти для застосування на практиці): літературознавчі методи, міжмистецькі, загальнонаукові;</li> <li>- інструменти та обладнання: тексти, книгозбірні, рукописи, персональний комп'ютер, мультимедійне забезпечення.</li> </ul>
<b>Академічні права випускників</b> (крім стандартів доктора філософії / доктора мистецтва)	<p>-</p>
<b>Працевлаштування випускників</b> (крім стандартів доктора філософії / доктора мистецтва; для спеціальностей, в межах яких передбачено створення освітніх програм з підготовки фахівців для регульованих професій – обов'язково)	<p>-</p>

### III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

#### Обсяг освітньої програми доктора філософії:

Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми становить 60 кредитів ЄКТС з терміном навчання 4 роки.

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

### IV Перелік компетентностей випускника

<b>Інтегральна компетентність</b>	<b>ІК.</b> Доктор філософії (рівень 9): Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.
<b>Загальні компетентності</b>	<p><b>ЗК 1.</b> Набуття універсальних навичок дослідника. Здатність усно та письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською мовою.</p> <p><b>ЗК 2.</b> Формування професійної етики та загального культурного кругозору.</p> <p><b>ЗК 3.</b> Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності.</p> <p><b>ЗК 4.</b> Здатність до пошуку та критичного аналізу інформації.</p> <p><b>ЗК 5.</b> Здатність до управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.</p> <p><b>ЗК 6.</b> Опанування іноземної мови в обсязі достатньому для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.</p> <p><b>ЗК 7.</b> Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p><b>ЗК 8.</b> Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p><b>ЗК 9.</b> Навички міжособистісної взаємодії.</p>
<b>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</b>	<p><b>СК1.</b> Здатність до продукування нових ідей і розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності.</p> <p><b>СК 2.</b> Оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності за фахом, методами філологічної науки.</p> <p><b>СК 3.</b> Глибокі обґрунтовані знання основних літературознавчих понять та історії літератури, поезики, компаративістики.</p> <p><b>СК 4.</b> Здатність визначати, мати доступ, аналізувати та поєднувати інформацію з різних джерел, документів та текстів для розгляду відповідних літературознавчих задач.</p> <p><b>СК 5.</b> Розуміння та здатність застосовувати на практиці принципи спільного дослідження в літературознавстві, культурі, гуманітарних науках.</p> <p><b>СК 6.</b> Здатність до рефлексії, самовдосконалення і підвищення рівня фахової майстерності.</p>

**V Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання**

<b>Програмні результати навчання</b>	
<b>Знання:</b>	<p><b>ПРЗ 1.</b> Знає сучасні філологічні літературознавчі тенденції і процеси розвитку та їх взаємозв'язків, сучасні дискусії та напрями дослідження у філологічній науці</p> <p><b>ПРЗ 2.</b> Знає основні можливості наукової співпраці для гуманітарних наук, презентуючи критичний звіт про принаймні одну важливу програму, визначаючи позитивні/негативні аспекти своєї власної області дослідження</p>
<b>Уміння:</b>	<p><b>ПРУ 1.</b> Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.</p> <p><b>ПРУ 2.</b> Уміє синтезувати та обговорювати нещодавні публікації, в межах та поза областю дослідження.</p> <p><b>ПРУ 3.</b> Здатність завершити розширене оригінальне дослідження, що базується на критичному розгляді джерел та забезпечене необхідним науковим апаратом таким, як нотатки, бібліографія та публікація відповідних документів.</p> <p><b>ПРУ 4.</b> Уміє готувати підбір матеріалу для преси/об'єднання інформації з питань викладацько-професорських ініціатив, публікувати їх у пресі чи на веб-сторінці.</p> <p><b>ПРУ 5.</b> Здатність аналізувати та посилатися на відповідні основні літературознавчі роботи в письмовій формі, через усні виступи та презентації, в дисертації, знання дискусій та трендів.</p> <p><b>ПРУ 6.</b> Уміє використовувати інформацію з архіву, бібліотечні каталоги та найновіші ІКТ-ресурси, щоб локалізувати джерела та документальний матеріал, корисний для свого власного дослідження.</p>
<b>Комунікація:</b>	<p><b>ПРК 1.</b> Формує комунікаційну стратегію з колегами з дотриманням етичних норм спілкування, принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва та взаємоповаги.</p> <p><b>ПРК 2.</b> Ефективно спілкується в науковій, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.</p> <p><b>ПРК 3.</b> Забезпечує діалог культур у процесі вивчення іноземних та державної мов і літератур, створює умови для міжкультурної комунікації.</p> <p><b>ПРК 4.</b> Розробляє та переконливо презентує групі кваліфікованих дослідників відповідний добре обґрунтований план дослідження для вирішення важливої задачі</p>

<b>Автономія і відповідальність:</b>	<p><b>ПРА 1.</b> Здатний учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.</p> <p><b>ПРА 2.</b> Здатний аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури.</p> <p><b>ПРА 3.</b> Ефективно організовує, аналізує, критично оцінює, несе відповідальність за результати власної професійної діяльності.</p> <p><b>ПРА 4.</b> Дотримується правил академічної доброчесності.</p>
--------------------------------------	--

## VI Форми атестації здобувачів вищої освіти

<b>Форми атестації здобувачів вищої освіти</b>	Атестація здобувачів здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи доктора філософії з філології
<b>Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)</b>	<p>Кваліфікаційна робота доктора філософії передбачає розв'язання спеціалізованої задачі та/або практичної проблеми в галузі філології (відповідно до обраної спеціалізації 10.01.01 – українська література або 10.01.05 – порівняльне літературознавство).</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Кваліфікаційна робота доктора філософії має бути самостійним дослідженням.</li> <li>- Кваліфікаційна робота доктора філософії перевіряється на наявність плагіату згідно з процедурою, визначеною системою забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в університеті.</li> <li>- Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті університету (<a href="http://bdpu.org/">http://bdpu.org/</a>) або у репозитарії БДПУ.</li> </ul>
<b>Вимоги до атестаційного / єдиного державного кваліфікаційного іспиту (іспитів) (за наявності)</b>	Не передбачено освітньо-науковою програмою.

## VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Бердянському державному педагогічному університеті функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка ґрунтується на Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському освітньому просторі вищої освіти ESG 2015 і передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) політика забезпечення якості;
- 2) розробку та затвердження програм;
- 3) студенто-центричне навчання, викладання та оцінювання;
- 4) зарахування, досягнення, визнання та атестація студентів;
- 5) викладацький склад;
- 6) навчальні ресурси та підтримка студентів;

- 7) управління інформацією (Інформаційний менеджмент);
- 8) публічна інформація;
- 9) поточний моніторинг і періодичний перегляд програм
- 10) циклічне зовнішнє забезпечення якості.

Система внутрішнього забезпечення якості за поданням Бердянського державного педагогічного університету оцінюється НАЗЯВО або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються НАЗЯВО, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.